

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 298. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960973808/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

Denne Fabel lærer, at store og vidtløftige Alliancer, som sluttes imellem mange adskildte Folk, kand ingen Bestandighed have, og at de ere ligesom Veyerlys, der lade sig see og forsvinde paa eengang. Den lærer derforuden, at Dyrene kand have Aarsag at besværges sig over Menneskernes Haardhed; Item, at det kunde blive farligt, hvis de rottede sig sammen; thi, vel give Hænder og Fingere, hvormed alle slags Gevær kand føres, stor Fordeel til Mennesker. De fleeste Dyr derimod ere begavede med saadan Styrke, saa at tusende ubevæbnede Mænd kand fældes af een eeneste Løve eller Elephant.

7. Fabel.

Katten begiver sig i Munke-Orden.

Katten, saasom den merkede at Jagten tog meer af, efterdi Musene, der nøye havde udstuderet alle hans Konster, idelig stode paa Skildtvagt for at beskytte sig imod ham, besluttede at begive sig i Munkeorden, for under Helligheds Maske desbedre at kunde besnære. Han lod sig derfor af en Farver sværte, og gav tilkiende, at han nu som en Munk havde vendt Verden Rygg. Da dette kom Musene for Ørne, opvakte heftig Glæde blant dem, saasom de meente nu at være befriede for al Frygt og Fare, efterdi Munkene intet Kiød maa æde. De lode sig derpaa ikke alleene frit see udi Kattens Nærværelse, men endogsaa familiariserede sig med ham. Katten blev en Tiid lang ved sin Opførsel, for at gjøre dem meer og meer troehiertige. Endeligen, da en stor Hob af Muus havde forsamlet sig, og han saae Leylighed til en god Fangst, tog han Masken af og myrdede dem alle, saa at ingen af dem undkom, uden een eeneste Muus, som sagde, at Katten var slem tilforn, men at han var bleven reent bandsatt, siden han blev Munk.

Fabelen lærer, at af alle ulovlige Midler til at besnære, intet er sikkert end det som skeer under Helligheds Maske.

MORALSKE FABLER

8. Fabel eller Historie.

Om det tvungne, og dog utvungne Giftermaal.

En middelaldred Mand, som var Peber-Svend, og længe havde siddet ugiftet, endskiønt han var i Stand til at forsørge en Kone, blev engang af sin Ven opmuntret til at begive sig udi Ægteskab. Han gav da tilkiende, sig dertil ikke at være uvillig, hvis han kunde treffe en Ægtefælle, som han kunde være tient med: Bemældte Ven sagde da, at hans Naboe N. N. havde tre skikkelige Døttre, af hvilke han kunde udvælge den, som stod ham best an. Manden forføyede sig derpaa hen til samme Naboe, sigende, at han havde i Sinde at besvogle sig med ham. Dette Tilbud blev med Glæde modtaget af Faderen, som sagde sig at have tre Døttre, alle af lige Skabning, Dyd og Optugtelse: Frieren svarede dertil, at, efterdi saa var, vilde han ikke gaae den ældste forbi. Den ældste Dotter blev derpaa indkalden. Frieren, hvilken hun strax anstod, sagde da: Min Kiere Jomfrue! jeg er ikke af mange Complimenter. Jeg vil derfor ikkun med faa Ord spørge, om hun vil have mig til Ægte? Pigen blussede derved, og sagde: Man maa have lidt Tiid til at betænke sig udi en saa vigtig Sag. Vel an, sagde Frieren da, jeg giver hende en Time til at betænke sig. Herpaa gik hun ud, og han satte sig ned for at smøge en Pibe Tobak, leggende sit Uhr paa Bordet. Da han paa Uhret merkede at Timen var forløben, bad han at Jomfruen maatte komme ind igien. Han igientog da sin forrige Begiering, men, saasom Jomfruen af den usædvanlige Maade at frie paa, bildte sig ind, at det skeede af Giekerie, blev hun ved sit forrige Svar. Hvorudover Frieren blev utaalmodig, og bød sin Hest at sadles for at begive sig paa Hiemvejen igien. Faderen, som fandt sin Regning ved dette Svogerskab, spurde da, om han ikke vilde see den anden Dotter, som maaskee kunde være meere tam eller resolveret. Frieren bekvemmede sig dertil; den anden Søster blev indkalden. Den samme, saasom hun af det forhen passerede havde lært at Frieren uden Ophold vilde have